

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 18 listopada 2015 r.

PS-KNPS.431.6.40.2015.MB1

Pani
Elżbieta Kuś
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ciepłowodach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 12 - 14 października 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki: przewodniczący zespołu, Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki: kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciepłowodach, pl. Mickiewicza 2, 57-211 Ciepłowody z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 12 października 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półrocze 2015 r.

W trakcie kontroli jednostką kierowała Pani Elżbieta Kuś zatrudniona na stanowisku Kierownika OPS od dnia 7 maja 2007 roku.

Pani Elżbieta Kuś jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 6 listopada 2015 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 19, 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 7, 8, 9, 12, 15, 16a ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy. Nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 ustawy o pomocy społecznej. Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 3 i 6 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 4, 5, 7, 8 i 9 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Ciepłowody realizowane są zadania wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9), natomiast nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5) oraz nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6).

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono brak uchwały w sprawie wysokości oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie. Zgodnie z art. 43 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej, rada gminy określa w drodze uchwały, wysokość oraz szczegółowe warunki i tryb przyznawania i zwrotu zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- Na wnioskach o udzielenie pomocy brak oznaczenia daty wpływu do Ośrodka.

W kontrolowanym okresie, wnioski klientów, o przyznanie pomocy, nie zawsze oznaczane były datą wpływu do Ośrodka. W celu stwierdzenia faktycznej daty złożenia kompletu dokumentów, a tym samym ustalenia, od kiedy przysługuje pomoc wszelką dokumentację dostarczaną do Ośrodka przez stronę należy oznaczać datą wpływu (art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej).

- Brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach nie spełnia współczynnika zatrudnienia pracowników socjalnych określonego w art. 110 ust. 12 ustawy.

Przepis art. 110 ust.12, wskazuje, że „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.” W przypadku OPS w Ciepłowodach wskazany przepis cytowanego artykułu nie jest spełniony gdyż w Ośrodku Pomocy Społecznej obecnie zatrudnionych jest tylko 2 pracowników socjalnych.

- Niewłaściwe druki wywiadu w sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że wywiady środowiskowe dotyczące ustalenia sytuacji osób i rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego zostały przeprowadzone na części I rodzinnego wywiadu środowiskowego, a nie na części VII obowiązującego kwestionariusza wywiadu dotyczącego osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz.712).

- Wskazanie w decyzjach administracyjnych nieprawidłowej podstawy prawnej.

W sprawie Nr 1 (A.Z.) stwierdzono, że w podstawie prawnej wydanej decyzji administracyjnej Nr 133 z dnia 3.07.2015 r. przyznającej pomoc w formie zasiłku celowego, błędnie wskazano przepis art. 41 ust. 1 ustawy wskazujący, że rodzinie powinien być przyznany specjalny zasiłek celowy, natomiast w sentencji przedmiotowej decyzji przyznano zasiłek celowy.

Ponadto we wszystkich sprawdzonych sprawach dotyczących przyznania pomocy w formie posiłku dla osoby dorosłej w podstawie prawnej decyzji przywoływano Uchwałę Nr 236/XXXVII/14 z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Natomiast w sprawach dotyczących przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu w podstawie prawnej decyzji wpisywano Uchwałę Nr 237/XXXVII/14 z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania

finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

- Brak wskazania daty odbioru decyzji dotyczącej przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (sprawa Nr 5 J.Z.) oraz decyzji przyznających pomoc w formie dożywiania dzieci (sprawy Nr 2 B.Z., Nr 3 E.R. i Nr 4 E.K.). W powyższych sprawach odbiór decyzji został pokwitowany podpisem strony bez wskazania daty jej odbioru, co jest niezgodne z art. 46 k.p.a.
- Brak wywiadów środowiskowych dot. aktualizacji sytuacji materialno – bytowej osób korzystających z pomocy.

Mimo obowiązku wynikającego z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, u osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej aktualizacje wywiadu środowiskowego przeprowadzane były rzadziej niż co 6 miesięcy, tj. tylko przy zmianie dochodu mieszkańca.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Wszelką dokumentację dostarczaną do Ośrodka przez stronę oznaczać datą wpływu w celu stwierdzenia faktycznej daty złożenia kompletu dokumentów, a tym samym ustalenia, od kiedy przysługuje pomoc.

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Podjąć działania zmierzające do zatrudnienia pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 12 ustawy, z którego wynika, że „*Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych*”.

Podstawa prawna: art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.).

Termin wykonania: do dnia 31 stycznia 2016 r.

3. Wywiady środowiskowe poprzedzające wydanie decyzji przyznającej zasiłek celowy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego sporządzać na części VII kwestionariusza wywiadu środowiskowego.

Podstawa prawna: § 8 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Decyzje administracyjne rozstrzygające postępowanie w sprawie pomocy społecznej sporządzać zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. W podstawie prawnej należy przywoływać wszystkie stosowne i aktualne przepisy mające zastosowanie w sprawie.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

5. Decyzje administracyjne doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Należy również zadbać o to żeby, odbierający potwierdzał doręczone pismo swym podpisem ze wskazaniem daty odbioru.

Podstawa prawna: art. 39 i 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Wywiad środowiskowy jest szczególnym środkiem dowodowym mającym zastosowanie w postępowaniu w sprawach z zakresu pomocy społecznej, przy pomocy, którego organ administracji ustala faktyczną sytuację socjalno-bytową osoby/rodziny ubiegającej się o pomoc. W związku z tym aktualizacje wywiadów środowiskowych winny być sporządzane za każdym razem, gdy strona ubiega się o pomoc po raz kolejny oraz w sytuacji, gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie. Ponadto w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadu sporządzać nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy mimo braku zmiany danych.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Pan Łukasz Białkowski
Wójt Gminy Ciepłowody
2. a/a

Z Up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

[Podpis]
Dorota Głębowska
Z-01 DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

[Podpis]
Ewelina Zygmunt

